

Előfizetés/ árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
[Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplacc, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmér-
sékeltbb árszámítás
mellett.

Stambulov halála és az európai diplomácia.

Budapest, július 19.

A „P. C.“-nek egy magas helyről eredő tudósítása konstatálja, hogy a magyar kormánykörök, maga Ő Felsége és a legmagasabb udvari körök, a király környezete, a legnagyobb megbotráncozással és felháborodással nyilatkoznak a Stambulov ellen elkövetett gyalázatos merénylet felől. Egyuttal pedig ugyanezen oldalról hivatalos kifejezésre jutottak a rokonérzés nyilvánításai a híres bolgár államférfi és családja iránt.

Ő Felsége a legmelegebb szavakban adatott kifejezést részvétének és rokonszenvének a bolgár állam megalapítója és ennek a szomorú sors által oly mélyen sújtott családja iránt és ezt gróf Goluchowsky külügyi miniszter által táviratban közölte Stambulov-val és családjával.

A magyar nemzet, a mely tetterős rokonszenve által támogatta a bolgár állam keletkezését és annak fejlődését Magyarország egész diplomáciai befolyásával előmozdította, osztozik királyával a rokonszenv legőszintébb érzelmében Stambulov, a legnagyobb bolgár hazafi és államférfi és családja iránt.

Minden irányadó politikus és a magyar sajtó egyhangú ítélete, pártkülömbőség nélkül, úgy hangzik, hogy a bolgár kormányt a Stambulov ellen elkövetett infamis büntényért a felelősség alól nem lehet felmenteni. E tekintetben a bolgár kormány ma igen szármalmas helyzetben van.

Ez a képzeltet legkedvezőtlenebb helyzet az, ha egy kormány az egész európai diplomácia, Európa és az összes civilizált népek közvéleménye előtt a vádlottak padján ül. A vád súlyos: vagy a levétkesebb gondatlanság esete forog fenn, vagy állami közegek legbecstelenebb beavatottságával, ha nem közreműködésével van dolgunk a logaljasabb büntények egyikében, a minő az európai államok történetében csak ritkán fordul elő.

Szofiában székelő több diplomáciai képviselő távirati értesítései szerint nyilvánulón meg van alapítva az, hogy a bolgár állami rendőrség vezető közegei blünös egyetértéssel, vagy legalább passzivitásukkal támogatták a gaz merényletet.

A bolgár kormány feledata lesz, hogy a leglelkismeretesebb és jogilag megtámadhatlan részrehajlatlan vizsgálat által az igazság teljes világításában megállapítsa a tényállást, és hogy a bulgáriai hatalom jelenlegi birtokosai

ellen egész Európa és az egész civilizált világ által emelt súlyos vád ellen ne üres frázisokkal, hanem kétségtelenül megállapított tényekkel védekezzenek.

— Vaszary Kolos hercegprimás több hónappal ezelőtt fölterjesztést intézett Rómába a Vatikánban székelő kongregáció inquisitionishoz, amely a legfőbb forum egyházi ügyekben (supremum tribunale in rebus ecclesiasticis) az egyháypolitikai kérdések jelen stadiumáról.

E fölterjesztésben a mérsékelt szellemtől áthatott primás különösen azon kérdést bocsátja elbírálás alá, megengedhető lesz-e, hogy katolikus tanítók is elfogadhassák az anyakönyvvezetői állásokat?

A főpap, jól és okosan fölfogott katolikus érdekből, nem csak megengedhetőnek javasolja a katolikus felekezeti tanítók anyakönyvvezetői tisztségét, hanem egyenesen szükségesnek és mellőzhetlennek ítéli, nehogy a katolikusoknak a törvénnyel szemben immár alig érthető dacza és távolmaradása miatt, tágabb tér nyíljon esetleges elkeresztelési kísérletekre, azonfelül ezen céltalan caprice-ok mellett nem lesz szereshető kellő mértékben érvény a törvény ama rendelkezésének sem, mely az anyakönyvvezetőt a felek templomba küldésére utasítja; maguk a katolikus tanítók tennék ezt legbuzgóbban, ezeknek kizárását tehát a hercegprimás legjobb meggyőződése szerint ellenzi.

A congregatio s. inquisitionis tárgyalván a fölterjesztést, a magyar főpap nézetéhez hozzájárult s folyó évi május 16-iki kelettel erről a hercegprimást a congregatio olnökének aláírásával elíratott leiratban értesítette, megengedvén és helyeselvén, hogy a katolikus felekezeti tanítók elvállalassák az anyakönyvvezetői állásokat.

A heiczeprimás eseknél fogva ily irányban infprmálta közegeit s magát is ilyen szellemben engageirozta többfelé — midőn a megtisztult égről mint a villám váratlanul lecsapott Esztergomba Rampolla államtitkár hivatalos jegyzéke június 25-ről keltezve, melyben a pápa parancsát közli, a ki a kongregatio inquisitionis határozatát egyszerűen sutba dobja (vult responsonem congregatiönis s. inquisitionis non esse applicandam et notionem ejus non esse emulgandam), szóval nem akarja a tanítók belevonását az anyakönyvek vezetésébe — és megtiltja e jegyzék tartalmának napfényre juttatását.

— Belföldi hírek. (A kivándorlás szabályozása.) belügyminiszter a kivándorlási ügynökségek ellenőrzésének szabályozása céljából rendeletet intézett a fumei kormányzóhoz, mely többi közt a következőket tartalmazza: Minden utas, aki tengeren kivándorlási ügynökségek közvetítésével más világrészbe utazik, az üzlet megkötésétől számított 24 óra alatt ama község előljáráóságánál, ahol az az utas tartózkodik, szóval, vagy írásbelileg bejelentendő; három nap alatt írásbeli jelentés teendő a szolgabírónál vagy a városokban a polgármesteri hivatalnál, ahol ily utas allandó lakással bír. Minden utazási ügynök, aki e rendeletek ellen vét, 100 forintig terjedő pénzbírsággal büntethető.

— Külföldi hírek. (Oroszország mozog.) Egy Jassy-ban megjelenő napilap arról értesül, hogy a Pruth folyón túl nagy katonai csapatmozgalmak készülnek. Oroszország belsőjéből több ezred katonaságot Besszariába

felé irányítottak. A Duna mellett levő Kládova-erődben elhelyezett hadosztály készületben van. — (Az osztrák képviselőház) második és harmadik olvasásban nagy többséggel elfogadta a polgári perrendtartásról és erre az vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló törvényjavaslatot. — (A troppai községtanács) felhívja a német képviselőket, hogy a harmadik olvasásban a költségvetés ellen szavazzanak, hogy így a czilli-i szlovén gimnázium felállítását lehetetlenné tegyék. — (Milleniumi sorsjegyek kitiltása Ausztriából.) A budapesti milleniumi kiállítás alkalmából kibocsátott sorsjegyek vétele és eladása Ausztriában tilos és a jövedéki kihágási törvény szerint fog büntettetni. — (Bomba a szt. Péter templom előtt.) A római Pétertemplom oszlopcarnokában tegnap egy ötödfél kilogramm súlyú bombát találtak, mely meg volt töltve, de a gyújtószír hiányzott róla. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított. — (A megvert japániak.) Amoyból érkezett jelentések szerint a fekete zászlósok a dél felé vonuló japáni sereget Tokahamnál, Taipehtől 60 mértföldnyire megtámadták. A fekete zászlósok tulnyomó számban voltak és a japániak csak taktikai tudományuknak és fegyelmezettségüknek köszönhetik, hogy nem szenvedtek súlyos vereséget. A japániaknak északnyugati irányban vissza kellett vonulniok.

Sztambulov halála.

július 20.

Bulgária felszabadítójának hült teteme felett ma délután bezárul a sir. A legnagyobb bolgár hazafi nem lesz többé szálla ellenségei szemében.

A nagy ember halála megrndítette Európát. Sorra nyilatkoznak a külhatalmak képviselői a merényletről és mindannyian — még a francia külügyminiszter is — kifakadnak a fejedelem és kormánya ellen és rájuk hártják a morális felelősséget.

A bolgár kormány végre elfogatott egy merénylőt: Tufekcsievet, míg a többinek eddig semmi nyoma.

Sztambulov a ravatalon.

Sztambulov holttetemét abban a szobában balzsamozzák be, amelynek falán a Belcev legyilkolását ábrázoló nagy olajfestmény függ. A ravatal elején egy állványon két nagy üvegedény áll; bennök borszeszben az elhunytak amputált karjai.

Balzsamozás közben lépett a szobába Mutkurov tábornok özvegyének karján Sztambulov 75 éves anyja. Szótlanul, köny nélkül, mereven magajelé tekintve állt meg, s halvány ajkai hangtalan szavakat rebegtek. Ekkor az utcáról kocsí robogás hallatszik. Sziszto-vórról ezen kocsin érkeztek meg Stambulovné édes anyja és huga.

Mikor a két öreg öreg asszony, az anya és az anyós, egymást megpillantják, hangos zokogásra fakadt az egész gyászoló család.

Aholtest mellett csak egy koszoru fekszik az özvegyé. Stambulov özvegye igazán hős asszonynak bizonyult, egy pillanatra sem vesztette el lelki erejét; az egész napot imádsággal töltötte férjének holtteste mellett.

Sztambulov anyja is egy öreg, töprődött anyóka folytonosan ott van fiának holtteste mellett és folytonosan jeges zsákokat rak rá. Egy arcvonása, egy hangja sem árulja el mélységes fájdalmát.

A merénylők.

Ikonov vizsgálóbíró elmondta egy újságíróknak, hogy nyomozzák azokat az embereket, akiket Sztambulov mint a merénylőket nevezett meg. Eddig azonban csak Tufekcsievet tartóztatták le, a kinél éppen olyan revolver volt, aminőt a tett színhelyén találtak.

Mincsevics igazságügyminiszter a Fremdenblatt tudósítója előtt nyilatkozott, hogy meggyőződése szerint a gyilkosság oka Panicza híveinek körében keresendő. De még egy másik verzió is forog közzsájon. E szerint Sztambulov egyik emberét, Spiricostát, a ki uralma alatt tüzoltó parancsnok volt elküldötte a mecedóniai felkelőkhez egy csapat emberrel. A csapatot Küsztenidiben tanították be. Oda irt levelet Sztambulov Spiricostának, a melyben Sztambulov állítólag azt kéri, hogy a csapatokat szolgáltatásuk ki Törökországnak. A katonák megtudták a levél tartalmát. Spiricostát felakasztották és tizen közülök Szófiába mentek Sztambulov meggyilkolására. Ezt a hirt szerte a kormány terjeszti.

A vizsgálat ebben az irányban is folyik. A rendőrfőnök elbocsátotta szolgálatból azt a három csendőrt, akik elfogták Sztambulov szolgáját.

A hatalmak a gyilkosságról.

A Nordd. Allg., a mely a berlini udvarnak legolvasottabb lapja s melyben a német császár által sugalmazott cikkelyek is meg szoktak jelenni, igen epés cikkelyt közöl Ferdinánd fejedelem ellen s azt hányja szemére, hogy *módjában állott volna Sztambulov meggyilkolását elhárítani.*

A német birodalmi kancellár félhivatalosa, a Hamb. Corr. ezeket írja: Ferdinánd fejedelem és kormánya alig lesznek képesek magukat ama vád elől tisztázni, hogy a Sztambulov ellen elkövetett gyilkos merényletnek czinkostársai voltak. Az most mellékes dolog, hogy Ferdinánd fejedelem ki fogja-e eszközölni Oroszország elismerését; a főeolog az, hogy a fejedelem az összes civilizált külföld becsülésében nagyon aláhanyatlott.

A Temps, a francia külügyminiszternek félhivatalosa, nagyon keményen kifakad Ferdinánd fejedelem és a bolgár kormány ellen; azt hiszik, hogy a francia kormány egyetért a cikkely tartalmával és mélyen sajnálja a szófiai eseményeket melyek a szófiai hatalmasakat nem találják a helyzet magaslatán.

A szultán rendeletére Wekil effendi, a porta első dragománja, elment a bolgár ügyvivőséghez és Brakalov titkárral közölte, hogy a szultán és a kormány mély megbotránkozással értesült róla, hogy Bulgária egyik legelőkelőbb fia merényletnek esett áldozatul. Ő felsége reméli, hogy a bolgár kormány mindent meg fog tenni, hogy a merénylőket kinyomozza és példásan megbüntesse.

Az angol lapok a gyilkosságról czikkezve, Sztambulovról a legmelegebb rokonszeny hangján nyilatkoznak.

Hamis alarmbir.

A Budapesti Hirlap tegnapi számában a következő bécsi táviratot közli.

A közös külügyminiszter felhatalmazta a Neue Freie Presse-t a következő sorok közlésére:

Az osztrák-magyar külügyi kormány nem habozik Ferdinánd fejedelemet és a mostani bolgár kormányt a *Sztambulov ellen elkövetett gyilkosságban való morális bűnrészességgel vádolni.*

A közös külügyminiszternek erről a felhatalmazásáról azonban, mint a Pesti Napló írja, sem a bécsi külügyminiszteriumban, sem pedig a Neue Freie Presse szerkesztőségében nem tudnak. Van ugyan a Neue Freie Presse Ausland című rovatában egy közlemény, amely a félhivatalos Hamburger Correspondent-nek, a Norddeutsche Allgemeine Zeitung-nak s a párizsi Temps-nak ama nyilatkozatait kommentálván, amelyek Ferdinánd fejedelemet és a Sztambulov-kormányt a Sztambulov meggyilkolásában való morális bűnrészességgel vádolják, így nyilatkozik:

Bécsi kormánykörökben megvan rá a hajlandóság, hogy Ferdinánd fejedelemet és a mostani bolgár kormányt ama veszedelmes fordulatért, amely a bolgár ügyekben történt, morális bűnrészességgel vádolják.

Koszorok, küldöftségek.

Az Union-klub és valamennyi külföldi hatalmasság konzulai Budapestről táviratilag rendelték koszorukat Sztambulov koporsójára. A lakosság hangulata igen vegyes. Sokan nyíltan örülnek a merénylet sikerének. Mások a legnagyobb elkeseredéssel ítélik el. Az országban teljes a nyugalom. Szófia a rendes képet mutatja. A kormány még eddig semmi

intézkedést nem tett a végtisztességen való részvét dolgában.

Részvétnyilatkozatok.

Sztambulov özvegye az ország belsejéből és a külföldről számos részvétnyilatkozatot kap. Londonból Battenberg Henrik herceg Viktória királynő veje, megleghangu táviratban fejezte ki az angol királynőnek mélyen érzett részvétét. A párizsi herceg is táviratilag kondoleált. Lipót belga király nevében a helybeli belga konzul jelent meg Sztambulovnál. A román főkonzul pedig Károly király részvéttelgrammjának eredeti példányát nyújtotta át. Sztambulov politikai barátai Petkovnál értekezletet tartottak, amelyen megállapították a végtisztesség részleteit. A vidékről egyre számosabb küldöftségek jelentkeznek.

A budapesti hirlapírók következő sürgönyt küldötték Sztambulov özvegyéhez:

„Az Otthon magyar írók körében jelenlevő tagok, mélyen megindulva a katasztrófától mely önt sújtotta, osztozunk az ön határtalan fájdalomában és mély gyászában. Vajha Isten és a civilizált világ rokonszenve megvigasztalhatná önt.“

Az ingadozó trón.

Karlsbádban elterjedt az a hír, hogy Ferdinánd fejedelem nem tér többé vissza Szófiába. Ha Sztambulov híveinek száma nem is nagy, de most az egész bolgár nemzeti párt a fejedelem ellen fordul. A ruzaofil párt egészen komolyan tárgyalja, hogy Ferdinánd fosztassék meg a tróntól és fia emelkedjen a bolgár trónra; Oroszország határozta meg aztán a regensséget, a mely Boris fejedelem kiskorúsága alatt kormányozna.

Karlsbadi jelentések szerint a fejedelem már le is mondott a trónról.

Nagy várakozással néznek azon levelek elé, a melyeket Sztambulov hátrahagyott. Azt hiszik, hogy ezek nagyon sok homályról rántják le a leplet. Beszélnek, hogy Sztambulov emlékirataiban vannak olyan adatok, a melyek a fejedelem megválasztását nem a legtisztább színben tüntetik fel.

Megcáfolt halálhír.

Az a hír, a mely a lapokat bejárta, hogy Sztambulov szolgája, Guncso, — a ki a merényletnél szintén súlyos sebeket kapott, — meghalt, nem felel meg a valóságnak. A szolga él és állapota javulásnak indult.

A „Debreczeni Ellenör“ tárczája.**Emlékek.**

— Guy de Maupassant hátrahagyott irataiból, —

Fáradhatlanul dolgoztak...de mit ért, még is volt sok gond, sok nehéz, keserű gond.

Mit ért az, hogy még fiatalok voltak és nagyon szerették egymást, egy óráig sem örülhettek életöknek. Egész nap munkában telt el és aztán ha jött az este és meggyújtották a lámpát, ismét csak dolgozni kezdtek.

A férfi írásztalára hajlva vetett betűt betű után, hogy már szemei kápráztak és hátgerinczébe nyilalást érzett, az asszony pedig kézimunkával kezében, himzette arany és ezüst fonálra azokat a szép, fantasztikus virágokat, amelyekbe aztán gazdag főrangunok gyönyörködtek.

Néha kiesett kezéből tű és fonál és fejét hátra hajlva, halkán felsóhajtott:

— Ah! annyira fáradt vagyok, de annyira!

A férfi is sóhajtott, egy pillanatra letette a tollat hozzá lépett, megsimogatta haját és csókot lehelt homlokára.

Az asszony hálisan mosolygott rá és eltűnt a boru mindkettőjük homlokáról.

Hiszen annyira szerették egymást!

De a szerelemnek is van szüksége nap-

sugárra és a gondok olyan sötét árnyalattal borították be az ő szerelmüket.

Néha aztán a sok munka, a gond idegessé tették a férfit, nyers is volt néha és a munkától szintén elcsigázott asszony nem volt többé olyan gyöngéd, mint szerelmük legelőjén, mikor a gondok mellett is ráért szeretni — csak szeretni... És ez volt a legkeserűbb! Végre jó állást kapott a férfi, évekig kitaró szorgalma megteremtette édes gyümölcseit.

És csodálatos, most mikor már nem kellett többé dolgozni, nem voltak gondjaik, a sok keserűség, a sok kölcsönös bánatalom annyira elidegenítette őket egymástól, hogy szíveik egészen meghidegültek.

A férfi azt hitte, hogy az asszony nem boldog többé, ez viszont mindig azt vetette férje szemébe, hogy oldalán csupa nyögélete és hogy bizoayára arra gondol, hogy változtasson a sorsán.

Mennyivel boldogabbak voltak azok a gondteljes napok, mikor a férfi éjjel-ről-éjjelre irt asztala mellett és a nő sem feküdt le, hogy mindég közelében lehessen, biztatni a csüggeteg percekben.

Nyár lett ismét és egy napon, mikor a férfi hazajött és szokásból talán inkább, homlokán csókotta nejét, így szólt:

— Szabadságot kaptam, nyolcz nap múlva kezdem meg.

— Ah! Ez igen derék dolog — mondá a nő — csak pihend ki magad.

— Reád is eltér egy kis pihenés.

A nő csodálkozva nézett a férjre.

— Reám? Hiszen én már réges-régen alig dolgozom valamit.

— Mindegy, a falusi levegő neked is jót fog tenni — folytatta a férfi — mult napokban délután kirándultam ide a közelbe és béreltem a számunkra lakást.

— De az Istenét mit gondolsz — vágott szavába a nő — a költségek...

A férfi büszke fölényvel mosolygott el:

— Bohó vagy, hiszen vége a régi nyomoruságnak, tehetjük.

Mind a ketten hosszan, mélyen néztek egymás szemébe és aztán szóltanul fordultak félre.

Ugyan egyet gondoltak.

Mennyivel boldogabbak voltak abban a nyomoruságban, akkor legalább szíveik voltak egygyé törve, mig most — — —

*

Nyolcz nap múlva csakugyan kiköltöztek és ott laktak a dombos, erdős vidéken, a szép svájci stylen épült kis nyaralóban.

Gyönyörű nyári napok voltak, a levegő édes, telve napsugárral, balzsammal, de azért az idő néha egy kissé mégis hosszú volt, mert bizonyos rendszeres élethez lévén szokva, mind a ketten, nem igen tudtak mit csinálni a sok szabad órával...

Az állam nyelve.

A kultuszminiszter felszólítása a gör. kath. érsekhez.

Több ízben szóvá tettük már azokat a román nyelven szerkesztett átiratokat, amelyek Torda-Aranyos vármegye közigazgatási bizottságához a gyulafehérvári és fogarasi görögkatholikus főegyházmegye konzisztóriumától érkeztek s konstatáltuk legutóbb, hogy felszólalásunknak fogamatja lett, mert a vármegye közigazgatási bizottsága megelégedte a törvénytelen átiratokat, panasszal járult a kormány elé. A kormány igazat adott a vármegyének, amennyiben hivatalos formában felszólította a görög katolikus érseket az állam nyelvének tiszteletben tartására s átirataiban kizárólag a magyar nyelv használatára.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy a közoktatásügyi kormánynak ezt a felszólítást most egész terjedelemben közölhetjük.

A miniszteri leirat betűről-betűre így szól:

27396—895. sz.

Nagyméltóságú Érsek ur!

Torda-Aranyos vármegye közig. bizottsága f. é. május hó 8-án 362. sz. a. jelenti, hogy a marosbogáti g. kath. elemi iskola képesített tanítója ügyében a gyulafehérvári és fogarasi g. kath. főegyházmegye konzisztórium a helyi intézet hivatalos megkeresésére 1035. sz. a. román nyelven válaszolt, s midőn a közig. bizottság ezen román szövegű hivatalos átiratot, hivatkozással az 1868. évi 44. tcz. 16. §-án visszaküldte oly megkereséssel, hogy az érseki szentszék a törvényhatósági közig. bizottsághoz az állam nyelvén intézze átiratát, ez ismét a tisztelettel mellékelte román szövegű átirattal felelt.

Tekintettel az idézett törvénycikk 16. §-ában foglalt világos rendelkezésre, a mely szerint egyházi felőbb és legfelsőbb hatóságok a törvényhatóságokhoz s azok közegeihez intézett beadványaikban az állam nyelvét kötelesek használni; tekintettel továbbá arra, hogy a szóban forgó vármegyében

ben a jegyzőkönyvi nyelv magyar: van szerencsém Nagyméltóságodat tisztelettel felkérni, méltóztassék a kellő intézkedéseket megtenni arra nézve, hogy a böles kormányzata alatt álló egyházi főhatóság tiszteletben tartva a szentesített törvényt, a törvényhatóságához vagy annak közegeihez intézett átirataiban kizárólag az állam nyelvét használja.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilváníását.

Budapest, 1895. június 11.

Wlassich Gyula, s. k.

(Címzés a leirat alján.)

Nagyméltóságú Dr. Mihályi Viktor gyulafehérvári gör. kath. érsek és Metropolita urnak.

A közoktatásügyi kormány leirata különös figyelmet érdemel a jegyzőkönyvi nyelvre vonatkozó kioktatás szempontjából, amennyiben az érsekség mint annak idején közöltük, abbéli hitének adott volt kifejezést egy átiratában, hogy Torda-Aranyos megyében a jegyzőkönyveket is román nyelven végezik vagy kellene, hogy vezessék.

Megjegyezzük, hogy dr. Mihályi érsek levelezéseit a magyar hatóságokkal állandóan magyar nyelven végzi s így alantasának követendő jó példát ad.

Vegyes hírek.

* A Tatra halottja. Uj-Tátrafüredről telegrafálják, hogy az Örök eső nevű vízmosás alatt egy turista ruhába öltözött férfi feloszlásnak indult holttestét találták meg a térdképező műszaki tiszték. Zsebében egy arany óralánczot, apróságokat és 400 frttal terheit pénztárczát találtak. A nyomozás kiderítette, hogy a holttest azonos Scheich Ferdinánd iglauri (Morvaország) erdészszel, ki tavaly szeptemberben Ö-Tátrafüreden lakott. Vezető nélkül indult el Scheich a nagy-szalóki csúcs megmászására és nem tért többé vissza. Eltűnése napján havas eső esett és a viszonyokkal ismerős turisták állítása szerint Scheich egy járatián vízmosáson akart a Lengyelnyeregbe jutni. De itt eltévedt, nem

találta meg többé a visszavezető utat s bolyongás közben megcsuszva egy sikos sziklán, lezuhant a görgetegbe.

* Gyilkos férj. Szabolcs megyében, Bogáton történt, hogy Tóth István ottani illetőségű ácsmester, ki feleségére igen féltékeny volt, erősen megfenyegette asszonyát, hogy viselje magát úgy, mint egy feleségnek kell az urával szemben, mert ha nem, rosszul jár. Az asszony pár napig csak tartotta magát, míg azután ismét okot szolgáltatott arra, hogy férje hűtlenséggel gyanítsa. — A fölingereit férj elhatározta, hogy azonnal pisztolyt vásárol és azzal oltja ki hűtlen neje életét. Gyilkos szándékát végre is hajtotta. Amint egy napon feleségével szőviszájba elegyedett, előrántotta uj, megtöltött pisztolyát és azt feleségének szegezve elsütötte. A golyó talált és a hűtlen hitves holtan rogyott a földre. A gyilkos férjet elfogták.

* Apró hírek. (Három gyermeket szült táncz közben.) Keszincz temesvármegyei községben Grobsorján Pál Perszida nevű felesége áldott állapotban volt és férje tiltakozása daczára sem tarthatta magát vissza attól, hogy ne vegyen részt a templom udvarán rendezett tánczvigalmon. Tánczközben hirtelen szülési fájdalmakat érzett és mielőtt haza vihették volna, még ott a tánczhelyen három egészséges leányt szült. (Halál légycsipés következtében.) Székudvaron dr. Vesza György odaváló orvost egy légy csipte meg az arcán, minek következtében Vesza iszonyu kínok közt vérmegezés következtében meghalt. — (Rémes katasztrófa.) Konstantinápolyban a Mustafa pasa-mecset főkupolájának egy része, mi alatt istentiszteletet tartottak, beszakadt. Két imam, a muezzin és 12 személy a romok alatt lelétek halálukat.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Köziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Aztán meg folyton együtt is kellett lenniük, a mitől szintén régen elszoktak már.

Néha úgy a férfi, mint a nő, azon kapják rajta egymást, hogy hosszan el-elúezik egymást és úgy tetszett mind a kettőnek, mintha egy régen nem látott képet látna viszont.

A férfi elnézte a nő sugár alakját, melyet annyiszor megénekelte egykoron, az átlátszó, finom teint, az üde piros ajkakat, a melyek egyszerre olyan üdének, leányosnak tündek fel előtte ismét.

Viszont a nő is el-elmélázott a férfi arcán és eszébe jutott mennyire tetszettek neki egykoron ezek a sötét, bársonyos szemek, az a domboru, gondolatteljes homlok és a sűrű, fekete haj, a mely immár a halántékon itt-ott ritkul és ezüst szálakkal van beszöve.

Egyszerre csak, éppen egy erdei ösvényen mentek, mind a kettő egyszerre álltak meg és a férfi homlokát kissé összevonva, bánatos hangon mondá:

— Emlékezel még?

A nő némán intett fejével.

Egyszer szülőivel is itt nyaralt volt és akkor ösmerkedett meg Guidóval, a szegény íróval.

Ehez hasonló szép nyári napon ugyancsak ezen az ösvényen haladtak tova.

A hársak kábitó illata telíté a levegőt

és az alkonyi ég biboros sugarai fénybe vonták alakját.

— Szeretem! — suttogá Guidó és megfogta a kezét.

— Én is! — viszonzá Claire halkan és elfordította a fejét, hogy az ifju ne lássa pirulását.

Oh, jól emlékezik még arra a csókra is, amelyet Guidó ajkára nyomott, ott, a hol az a vén, korhadt fűzfa áll és oldalt kanyarodik az út, a vasuti töltések felé.

— Milyen boldogok voltunk akkor, — suttogá Guidó, akinek poetikus temperamentumát egészen hatalmába kerítette a visszaemlékezés. Akkor még úgy szeretted.

Bánat, szemrehányás, talán még önvád is hangzott a férfi szavaiban.

— Te is szeretted akkor! — hangzott tompán a nő felelete.

Egy darabig mozdulatlanul álltak még ott, mintha örökké lelkükbe akarták volna vésní ifju szerelmük boldog színhelyét, akkor aztán megindultak, lassu vonatott léptekkel miádig, mindig azon a virágos ösvényen haladva, a melyen egykor.

Néhány év és mennyi küzdelem, mennyi szenvedésen ment keresztül azóta a két lény...

A munka, a gondok megtöbbiték őket és a rajongó szerelmes ifjuból, nyers, durva ember lett, a leányból egy hideg, apatikus asszony, aki rötta le az egyik napot a má-

sik után, anélkül, hogy várt volna valamit a jövőtől.

Pedig most már élhettek volna nyugodtan, igazán boldogan, a fészek puha, meleg volt és a bánat, gond nem zavarta életüket.

A férfi egyszerre újra megállt és hosszsan, mélyen tekintett az asszonyra.

Szemében ismét ott lángolt az a csábitó varázs, a mely Clairet annak idején megbabonázta és kezét nyújtotta a nő felé.

— Claire, tudnál-e még úgy szeretni, mint akkor régen, — akkor, mikor még szegények voltunk, mikor még úgy nyomorogtunk, — de olyan boldogok voltunk, én most is úgy szeretlek.

A nő ránézett a férfira és úgy tetszett neki, mintha az a régi hódító ifju állna előtte, a ki ugyanazon helyen azt kérdezte tőle egykor:

— Szeret? . . .

Claire hosszsan nyugtatta rajta tekintetét és aztán, úgy mint régen, úgy mint akkor, halkan suttogta:

— Én is!!

A távolban megkondult az estharangszó és a két egymás mellett oly régen, oly idegenül élő ember ismét megtalálta egymást és szívükbe beköltözött az, a mi kincsnel, fényvel, mindennél jobban boldogít — a mindenható szerelem.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 órák között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk akadémia palotájában.

Zeneostály a „Bika“ kávéházban: hétfőn Magyar testvérek, szerdán Rácz Károly. Az „Angol királynő“ szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Sétahangverseny a „Margit“-fürdő vendéglő disztermében minden vasárnap délután 4 órákor a 39 gyalogezred zenekara.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főiskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport, Szerdán és pénteken a haladó csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában. Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órákor.

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban a következő lelkészek tartanak hitszónoklatokat. A n-templomban: *K. Tóth Kálmán*, a kistemplomban: *Virág István*, a Kossuth utcai templomban: *Dicsőfi József*, az ispotály-templomban: *Nagy Gyula*. — A szentanna utcai róm. kath. templomban reggel hét órákor Tárkányi Péter tart csendes misét. Dél előtt 9 órákor énekes szent misét tart *Kovács Márk*, amely után a szent beszédet szintén ő tartja meg. Dél előtt fél-tizenkét órákor *Pálffy Béla* tart csendes szent misét. Délután három órákor a litániát s utána a rózsafüzér rendes heti ájtatosságát *Kovács Márk* tartja meg. — Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt tíz órákor *Mohr Béla* segédlelkész tart istentiszteletet.

— **A Gönczi-egylet két vállalata.** Az egyik, a kézügyesítő oktatási tanfolyam hétfőn reggel 8 órákor a kereskedelmi akadémiában levő „Otthon“ egyik termében nyílik meg; *Orelt Lajos* tanfolyam vezető szívesen látja nemcsak a tanfolyamban résztvevőket, hanem az érdeklődő közönséget is. A másik vállalat az erdélyi körút. A tanulmányi kirándulásra tegnap estig 15-en jelentkeztek s így létrejött biztosítva van. Jelentkezéseket elfogad még a közp. biz. titkár *Kuthi Zsigmond* Nagyujtca 1684. sz.

— **A lelkész választás.** A presbiterium tegnap délután megtarthatta közgyűlését, mely előző nappól a presbiterak egy részének sztrájkolása miatt maradt el. Ezzel, azok akik csütörtökön nem mentek el, a gyűlésre annyian jelentek meg, hogy *leszavazhatták* az esperes törvényes rendelkezéseit végrehajtani akaró presbiter-társaikat. Tehát megint újabb bonyodalmat támasztottak, amivel azonban legfőleg csak annyit értek el, hogy a lelkészválasztás egy vagy két heti halasztást szenved, nagy gyönyörűségére azoknak az apró szegény vidéki egyházaknak, amelyek megüresedett lelkészi alomásaik betöltését szintén huzni halasztani szeretnék. A vezér-egyház kitűnő példával jár elől. A tegnapi gyűlés *Könyves Tóth Kálmán* lelkész és *Simonffy Imre* kir. tanácsos főgondnok elnöklete alatt folyt le ingerült viták között. — Somogyi Pál főjegyző felolvasta *Dávidházy János* esperes levelét, amelyben a lelkész-meghívás érdekében hozott határozatait a presbiteriumnak megsemmisíti azon oknál fogva, mert azokat megfélebbzték és mert mincsen bebizonyítva, hogy *Mitrovics Gyula* s.-pataki tanár a gyülekezet többségének a jelöltje. Felhívta tehát a presbiteriumot, hogy a lelkész választásnak pályázat útján betöltése iránt intézkedjék; egyúttal a választás napjával kitűzte szept. 8-ikát. Dr. *Ozory István*, *Kovács József*, dr. *Óreg János* és dr. *Legányi Gyula* továbbra is a meghí-

váshoz ragaszkodtak, s nem a leghizelgőbbben nyilatkoztak az esperes eljárásáról, melyet úgy tüntettek fel, mintha az esperes akarná megrövidíteni a gyülekezetet jogai gyakorlásában. Ellenben *Balogh Ferencz dr.*, *Kola János*, *Lengyel Imre*, *Márk Endre*, *Joó István* az esperes leveléhez való törvényszerű alkalmazkodást ajánlották, vagyis, hogy a gyülekezet tagjai pályázó lelkészek közül választhassanak szabadon papot. Ingerült vita után az elnök felteszi a kérdést; *megtegye-e az elnökség a pályázat útján való lelkész választásra nézve a szükséges előintézkedéseket az esperesi levél értelmében?* A névszerinti szavazásnál *igennel* vagyis az esperes levele értelmében szavaztak *tizenögyen*; *nemmel* vagyis ellene, *huszonegyen*. A kisebbség óvást emelt az így hozott visszautasító határozat ellen és egyszerre tömegesen *elhagyta az ülés termet*. Most azután az egyedül maradt többség egyhangulag elfogadta dr. *Ozory István*nak és *Kovács József*nek egyesített indítványát, mely szerint: *újra és még egyszer kérvényt* intéznek az espereshez, hogy a meghívás által való választást engedje meg és e célból ő maga hívja össze a gyülekezet tagjait és ö maga kérdezze meg őket. — Valószínű, hogy az esperes nem fogja teljesíteni ezt a kérelmet, ragaszkodik a pályázat útján való választáshoz és felelősség terhe alatt követelni fogja az intézkedések végrehajtását.

— **Az állami anyakönyvek megérkeztek.** Nagy láda szállítmány érkezett Hajdúvármegye alispáni hivatalához a mai postával. A hajdúvármegyei állami anyakönyvvezetői kerületek számára szánt anyakönyvek voltak bele csomagolva. — **Csinos kiállítás, vaskos kötetek; valamennyi 600 lapból áll.** *Rásó Gyula* alispán egyenkint átnézi azokat, nincse hiány bennük; azután lepecsételi a nemzetiszínű zsinórnak és elküldi az anyakönyvvezetőknek. Október elsejétől fogva ezekbe vezetik be a vármegye új szülötteit, új házaspárait és halottait.

— **Elválás rimokban.** *Fazekas János* hosszú-pályú gazda örökös veszekedésben élt a feleségével. A múlt héten megint összekocczantak és a csata hevében *Fazekas* gazda a nagy leveles tálat hozzávágta az élete párjához. Az asszony még az nap, mikor az ura nem volt otthon, összeszedte a holmiját és hazahurcolkodott az anyjához. Mikor a gazda este hazakerült, egy darab papírost talált az asztalon, a melyre ez a vers volt írva:

Itt hagyom a házad.
Nem maradok nálad.
En hozzám nem vágod
Többet a nagy tálat.

„Nem megyek utánad!“ — vágta ki elkésredésében a rimet szegény *Fazekas János*.

— **Halálozások.** Vettük következő gyászjelentéseket. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a forrón szeretett jó férjnek, testvérnek, sógornak és rokonnak, néhai *Mérföld Gyulának* folyó hó 19-én délután 2 órákor, életének 45-ik boldog házasságának 12-ik évében, a haldokló szentségek felvétele és hosszas súlyos szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi részei folyó hó 21-én d. u. 5 órákor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, a *Varga ttcza* 2181. sz. háztól a Szent-Anna sarkertben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 22-én reggel 9 órákor fog az egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk.

Debreczen, 1895. július 19-én. Neje: *Özv. Mérföld Gyuláné sz. Zorger Francziska*. Tesivére: *Mérföld József* és neje *Némethy Nina* és gyermekei; *Özv. André Ferencz* né született *Mérföld Eszter*. Nevelt leánya: *Erdődi Jolán*; és számos rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést *Gebauer Érczkogorsógyár* temetkezési intézete rendezi. — Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a forrón szeretett, páratlan és fáradhatatlan jó férjnek, nevelő apának, testvérnek, sógornak és rokonnak néhai *Orosz Gáspárnak* magyar államvasuti astitiznek folyó hó 19-én, délután 5 órákor, életének 47-ik, boldog házasságának 17-ik évében 5 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűt tetemei folyó hó 21-én d. u. 5 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Cser-utca 2372. számú háztól az új templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, az elhunytak kártársait és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1895. július 19-én. Bánatos neje: *Özv. Orosz Gáspárné sz. Kiss Eszter*. Tartott leánya: *Kiss Róza* férjével *Papp Józseffel*. Testvérei: *Orosz Lajos* nejevel *Szűcs Lidiával* és gyermekeivel. *Orosz Sándor* nejevel *Hüsi Juliánával* és gyermekeivel. *Orosz Mihály* nejevel *Töser Rebekával* és gyermekeivel. Áldás és béke poraira! A temetést *Gebauer* rendezi.

— **A kir. tábla tüzelő anyaga.** A debreczeni kir. ítélőtábla és kir. főügyészség hivatalos helyiségeinek fűtésére az 1896. évre mintegy 550. köbméter szárazfára, továbbá 64 $\frac{m}{m}$ jó minőségű coakszra lesz szükség, melyet verseny tárgyalás útján szereznek be. Vállalkozni akarók ajánlataikat akár folyó évi *szeptember hó 5-ik napjáig* irásban, akár pedig ugyan-e napon szóbelileg a debreczeni kir. ítélőtábla elnöki titkárnak hivatalos helyiségében adhatják be.

— **Megint öngyilkossági kísérlet.** A holt szezon felelevenítik a majdnem mindennap előforduló párjak s öngyilkossági kísérletek, meg az újságírók veszekedése. — Ma reggel reményekre jogosító fiatal ember akart véget vetni megunt életének, melyben nem talált többé gyönyörűséget. Ismét a szív, a csalódott szerelem volt oka, hogy eldobja magát az életet. *L. János* állami hivatalnok ma reggel öngyilkossági szándékából gyufaoldatot ivott. Hozzátartozói idejekorán észrevették tettét s a gyorsan alkalmazott ellenszer megmentette az ifju életét. Egy levélből, melyet hátrahagyni akart, megtudták, hogy szerelmi csatlódása miatt próbált megválni az élettől. Az ifju állapota nem aggasztó s pár nap múlva fölkelhet az ágyból.

— **Tartalékosok fegyvergyakorlata.** Az 1886, 1888 és 1890.-ben besorozott tartalékos katonák közül azok, kiket most tavasszal nem hívtak be fegyvergyakorlatra szeptember 9-én 20 napig tartó fegyvergyakorlatra vonulnak be.

— **Egy modern kérvény.** A rendőrséghez nem egy mindennapi kérvény érkezett be ma. Egy urnak a kérvénye az, egy szerelmes emberé. Azt kéri, hogy miután imádotjának éjjeli zenét akarna adni, ezt engedje meg a rendőrség s mikor a háborgó Balaton huzza az ablak alatt a cigány, ne tiltsa be a Balaton további háborgását. A kérvényező egyben megjelöli a helyet s az időt, a hol ezen aktus véghez megy. A rendőrség valószínűleg kegyes lesz megengedni az éjjeli muzsikát.

— **Ezred gyakorlatok Debreczenben.** A Debreczenben állomásozó katonaság létszáma holnap ismét megszaporodik, illetve most már az idetartozó csapatok teljes számmal együtt lesznek. A 39. gyalogezred egy zászlóalja Nagyváradról, a 15. huszárez-

red két százada Álmosdról és Hód-Mező Vásárhelyről már előbb hazaérkeztek s holnap Debreczenbe jön a m. kir. 3. honvédegyalozred 4 zászlóalja is, mely Zilahon tartja állomását egész évben. Az érkező zászlóalj teljessé teszi a honvédegyalozred létszámát s megkezdődnek az ezredgyakorlatok, melyek f. hó 21-től bezárólag augusztus hó 10-ig fognak tartani. A zászlóaljjal 1 törzstiszt, 10 főtiszt és 2 tiszthelyettes jön Debreczenbe. Most már egész kis hadsereg vonatott itt össze a mely augusztus hó 10-én elhagyja városunkat, hogy a másutt tartandó nagy gyakorlatokon részt vegyen. — Azután majd csak elvetve lehet egy-egy közkatonát is látni, az is vagy raktárt vagy rabot őrizni marad itt, vagy a katonai kórházban teljesít szolgálatokat.

— **Katonai utóállítás.** Ma délelőtt katonai utóállítást tartottak a Pavillon lakatnyában *Simonffy Gyula* főszállásbiztos, *Dobos* és *Wurm* alezredek elnöklése alatt. Az utóállításon 4 hadköteles ifju jelelt meg az előírt 8 közül. Négy időközön elhalt. A megjelent négy legény között találtak katonai szolgálatra alkalmasnak.

— **Szétugrasztott kártyakompania.** A rendőrség tegnap veszedelmes kártyajátékosokat lepett meg, melynek tagjai foglalkozás nélküli csavargó egyének. Az állandó tanyát a hatvan-utcai temetőben ütöttek fel, hová a könnyelmű embereket kicsalták s aztán megfosztották pénzüktől. A megkoppasztott emberek feljelentést tettek a derék társaság ellen. A rendőrség végre tegnap rajtuk ütött s valamennyi tagját a bandának elcsipte.

— **Kitörte a lábát.** *Dénes István* kerégyártó segéd tegnapeste a Kisuj-utczán elesett, s oly szerencsétlenül, hogy jobb lábát eltörte. A kórházban ápolják.

— **Éretlen tréfa.** Hogy a kánikulai hőség beállott, örül az ember, ha szobai fűledt levegőjét reggel és esténként kissé felfrissítheti, mi természetes, a lakások mai berendezése mellett csak úgy lehet, ha ajtót, ablakot pár órára nyitva igyekszünk tartani. — Ez azonban nem minden utczában tehető, mert néhol hova-tovább általánossá kezd lenni, hogy a mint este kissé besötétedett, a szellőztetésre kinyitott utcza ablakokat, ha csak elérhető, egyes duhajkodó fiatalok leemelik, két-három utczával tova cipelve ledobják, vagy belövik idegen udvarba és a mi a dologban megbotránkoztatott az, hogy ez éretlen tréfát — mely másoknak bosszantó károsodásával jár, mint a legutóbbi esetben félíg-meddig be is bizonyult, megjelenésükre nézve egészen tisztességes fiatal emberek, sőt mi több, úgy látszik, mintha leginkább a szünidőre itthon maradt tanulók egy némelyike követné el; bizony okosabban szórakozhatnának. — Legközelebbi este a város tulajdonát képező szentanna utczai volt ev. reform. leányiskola utczai ablakának egyik szárnyát emelték így el, nem is valami késő, mert az ott lakó család még vacsoránál ült, midőn a zörejt hallotta, de midőn a cselédség a duhajkodóknak átannak iramult, azok befutva a közeleső Kandárs, a homályban eltűntek. Annyi tisztességet elvárna az illető károsult gyanúsított fiataloktól, hogy ha már egyszer olyan ügyességre tettek szert az ablakok tolvajlásában, miszerint azt már félestendén is paktizálni merészelik, hát lopnák vissza a kérdéses ablakot, legalább így ha tréfájokat megtették is, legalább kárt nem okoznának s ügyességük bizonyos elismerést aratna. A rendőrség pedig éberebb figyelmet gyakorolhatna, hogy ezek a mindennapos esetek ne foreuljanak elő.

— **Nagy a meleg.** A forróság ez dominál most. A levegő csak úgy vibrál a nagy melegtől. Szenvednek a szegény városiak, azzal köszöntik egymást a korzón, hogy jaj de meleg van. Ellensúlyozásul megtelnek a fürdők. A míg lubiczkolunk, addig csak elégedélünk valahogy, de azután csak annál jobban megzenvedünk miatta. A házak falai, az utcák kőburkolatai a az aszfalt, úgy

szívják magukba a napsugár melegét, hogy aztán csak annál erősebben, szinte összegyűjtve párologtassék ki magukból, hogy majd eldőlünk miattuk. Szellő nincs, árnyék ha van, nem sokat segít. A meleg egyformán gyötrelmes, különösen annak, a ki nem örül neki. Mert lehet ennek örülni is, sőt ez a legcélszerűbb, a mit a forrósággal szemben egyáltalán tehetünk, mert ha elcsüggedünk miatta és alatta — akkor sem lesz a forróság kevésbé gyötrelmes. Legjobb most annak, aki leeresztett ablakredőnyök megett egész nap otthon csücsülhetett és csak este felé megy ki sétálni, mozgást végezni. Hja, minden évadnak megvan a maga rossz oldala, a tének a nagy hideg, a nyárnak a nagy meleg. Kitartás, mert még csak a kánikula kezdetén vagyunk.

— **Műkedvelő előadás.** A debreczeni borbély és fodrászsegédek által a „Margit” ban rendezendő műkedvelői előadásra a jegyek már a hó 21-től válthatók minden fodrászüzletben. A műkedvelők *Ezres bankó* című népszínművet fogják előadni. A próbák szorgalmasan folynak.

— **Berugott fővel.** *Balog András* uram tegnap berugott fővel az utczai járőrelőket megtámadta. Botrányos magaviseletének a rendőrség vetett véget s most a hűvösön elmékedik a szesz italok hatásáról.

— **Köszönét nyilvánítás.** Mindazon igen tisztelt rokonnak, barátaink, ismerőseink, s általában a nagyérdemű közönség, nemkülönben az önkéntes tűzoltótestület tagjai, kik felejthetetlen drága halottunknak tegnap tartott végtisztesség tételénél megjelenni szivesek voltak s az által bánatunkba osztozva mély fájdalomainkat enyhíteni igyekeztek, fogadják legforróbb köszönetünket. Debreczen, 1895. július 20. — Nagy József és neje.

— **Hat éves kivándorló.** *Özvegy Szilágyi Lászlóné, Varga Zsuzsanna* pár évvel ezelőtt Hadházi fiatalon és bátran kivándorolt az új világba szerencsét próbálni. — Három éves kis fiát, a Laczikát ide haza hagyta, szerető rokonok gondjaira bízva. Nem is csalódott a menyecske Amerikába vetett reménységében. Azóta férjhez ment ismét, a mit a pittsburgi magyar református lelkész bizonyít, *Kurusz Antal* nevű honfőtársához, aki egy ottani drót-gyárban naponta három daltárt (hat és fél forintot) keres. *Varga Zsuzsanna* anyai szeretete vágyik ismét keblére ölelni Magyarországon hagyott gyermekét, a kit második férje hajlandó fiává fogadni. Az anya tehát lépéseket tett, hogy gyermekét magához vissza vehesse. A tengerentúlról közelebbi folyamodvány érkezett a hajdumegyei árvaszékhez, mint a kiskorú hadházi fiu felettes gyámhatóságához, hogy engedje meg annak Amerikába kivándorlását. Az anya megírja, hogy ezután ő maga akar hűséges gondviselője lenni gyermekének. Irja azt is, hogy az egyik hadházi rokonához vasuti és gőzhajó menetjegyet is küldött már, melylyel fia kiutazhatik egészen Pittsburgig. Az ottani állomásnál ő férjével együtt majd várni fogja. A hat éves hadházi fiucska, hogy az anya elképzelni nem egyedül utaznék. Vele lenne vasuti és hajózási jegyén kívül a jó Isten meg a nyakában egy tábla, melyen ez állana felírva magyar és német nyelven:

Az utazó közönség legyen szives ezt a fiucska-t pártfogásába venni!

—

Das Reisepublikum wird ersucht diesen Knaben in gefälligen obhut zu nehmen!

Az árvaszék nem volt abban a helyzetben, hogy az anya kívánságát teljesíthesse. Az árvaszék nem a szívére hallgatott, hanem kénytelen volt a törvény rideg §§-aihoz alkalmazkodni, midőn a kérvény teljesítést megtagadta. Szülőgyi László hat éves kora daczára is magyar állampolgár, aki önrendelkezési joggal nem bír és katonai kötelezettségének még nem tett eleget. — A magyar állam-

polgári kötelékből pedig őt csakis a belügyminiszter bocsáthatja el, — ami iránt külön tárgyalás indítása szükséges. Ilyen értelemben fogja az Amerikába szakadt hadházi menyec-két értesíteni az árvaszék. — Addig pedig hadd nőjön a kis legény, akire ilyen hosszú tengeri utazás vár.

— **Elkobzandó lappeldányok.** A magy. kir. belügyminiszter a budapesti kerületi sajtóbíró utján rendeletileg felhívta a hatóságokat, hogy a „Czipész” újság kilecszedik az „Asztalosok Szaklapja” nyolczadik számát, előbbit „Ébredj proletár,” utóbbit „Üldözések kezdete” című izgató közleményeikért, az összes közkezen forgó példányokat kobozzák el és a belügyminiszterhez terjeszték fel.

— **Kitiltott amerikai lap.** A belügyminiszter a chicágói „Duch Volosli” című lapot államellenes irányu miatt kitiltotta s ennek alapján a kereskedelmi miniszter a postai szállítás kedvezményét a laptól megvonta.

Táviratok.

Sztambulov gyilkosai elfogva.

Budapest, július 20. (A „D. E.” ered. táv. Ér. d. u. 4. órákor.) Szófiából jelentik, hogy Sztambulov három gyilkosát elfogták. Egyik gyilkos neve *Bone Gregoriei*. A másik két gyilkos nevét a táviratok nem jelzik. A gyilkosság okául *Panicza* megboszosulását mondják.

Sztambulov temetése.

Budapest, július 20. (A D. E. ered. távirata. Érkezett d. u. 3 órákor.) Szófiából sürgönyzik, hogy az előjelékből ítélve a temetés rendben fog lefolyni. A kormány intézkedett, hogy az esetleges zavargások elfojtására katonaság, rendőrség és csendőrség kivonuljon.

Királyok részvétirata Sztambulov özvegyéhez.

Budapest, július 20. (A „D. E.” ered. táv. Érkezett d. u. 3 órákor.) Szófiából érkezett táviratok jelentik, hogy királyunk, *Ferencz József* és *Umberto* olasz király meleg hangu részvétiratot intéztek Sztambulov özvegyéhez.

A szerb kormány és Sztambulov.

Budapest, július 20. (A *Debr. Ell.* ered. táv. Ér. d. u. 4 ó.) Szófiából sürgönyzik: A mint hírlik *Ferdinánd* fejedelem és a szerb kormány részvét irata s koszoruja Szófia felé utban van.

Hohenlohe kancellár a királynál.

Budapest jul. 20. (A D. E. ered. táv. Ér. d. u. 3 óra 30 perczkor.) *Hohenlohe* német birodalmi kancellár ma délben Ischlbe érkezett, hol királyunk kihallgatáson fogja fogadni.

Apró-cseprő.

Asszonygyűlésen.

— Azt senki sem tagadhatja — mondja az egyik szónok — hogy mi asszonyok érettek vagyunk arra, hogy a politikai jogokkal éljünk. Ki látott valaha egy asszonyt, a ki a legnagyobb veszedelemben elvesztette volna a fejét?

Egy férfihang: Hát Mária Antoinette?

Bíróság előtt.

A vádlott: . . . Egyszerre elvesztettem a fejemet s aztán megcsókoltam őt . . .

Az elnök: Igazán kíváncsi vagyok, hogy erre hogyan volt képes!

Mint a kétes tengerpálya,
Változandó életünk;
Gyarló sajkánk majd vígan száll,
Majd örvény közt süllyedünk:
De ki tisztá öntudattal
Jár veszélyes utain
Arra békefény világít
Felhőn, ég villámain,
Annak lenge csolnakát
Istenkéz vezérli át.

B a j z a.

Ha az ember valami elmúlt dolgról
gondolkozik, rendszeren a földre tekint alá, ha
pedig a jövőről, úgy az egekbe néz föl.

Aristoteles.

* **A mumiák kincsei.** Az elmúlt télen sok ásatást végeztek Egyiptomban, még pedig elég jelentékeny eredménnyel. Morgan, az egyiptomi ásatások vezetője, két új és a tizenharmadik dinasztia idejéből való sirt fedezett föl. Az első fölfedezett sarkofágban Ita-Urt hercegnő holtteste feküdt. A mumiá hosszú, mesteri módon készült fülbevalókkal, karperecekkel, gyöngyökkel és smaragdokkal van ékítve. Rendkívül finom biborszövet takarta a tetemet, mellette királyi pálcza feküdt nyíllal és csatabárdal együtt. A mellette levő kamrában különféle illatos anyagok égetésére való füstölőket, lepecsételt és fülirásokkal ellátott vázakat találtak. A másik fölfedezett sarkofágban Sib-Hat hercegnő feküdt. Ez is gyönyörű nyakékekkel és egyéb ékszerekkel volt díszítve. Ebben a sírban egy fából nagy művészettel faragott hattyút is találtak, a mely eddig egyedüli a maga nemében.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csekona!” nyomda és kiadó r.-t.
Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos.**
Helyettes szerkesztő: **Katona Imre.**

Természetes szénsavdús savanyúvíz a mohai

ÁGNES

forrás. Legjobb asztali és üdítőital. Kíváló szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Járvány idején préservatív gyógyszernek bizonyult.

Szét-
küldése **Édeskuty L.** udvari szál-
lító által Budapest.

• Kapható mindenütt. •

Kiadó lakás.

Nagy uj-utca elején 1594. sz. alatt egy

4 szobás lakosztály

azonnal kiadó.

Értekezhetni végette ugyanott a tulajdonossal.

Eladó tanya az ujosztású földön.

A sámsoni országuton az ugynevezett „Alig álló” kocsmával szemben mintegy 100 katasztrális szántóföld a rajta levő gazdasági épületekkel és lakházzal ezennel eladóvá tétetik.

Értekezhetni a tulajdonosnéval özv. Jablonczay Kálmánnéval, lakása Kismester-utca 1104. sz. vagy Szikszay Gyula megbizzottal lakása a Margitfürdő telepen Debreczenben.

CACAOVERO
olajmentes, könnyen oldható cacao legjobb minőség.
CSOKOLADÉK
vanilliával vagy anélkül
mérsékelt arakon.
HARTWIG & VOGEL
BODENBACH
ELISMERT KITÜNÖ MINŐSÉGEK
Mindenütt kaphatók

Ruha szövetek és díszítések,

PIQUE, SATIN, TOILE

és egyéb mosó kelemek.

NAPERNYÖK,

NŐI és GYERMEK KÖTÉNYEK

nagy választékban

Gyenes Lajos

női divatüzletében.

Tóth Béla gyógyszerertára DEBRECZENBEN.

Van szerencsém értesíteni a t. közönséget, hogy

SÓSBORSZESZ

készítményemet, mely saját felügyeletem alatt készül, a forgalomnak átadtam.

Sósborszeszemnek vegytisztasága és gyógyhatása felől teljes biztosítékot nyújtok, és mindazon betegségeknek, a hol a sósborszesz szükséges, a saját készítményemet ajánlom.

Tisztelettel

Tóth Béla

gyógyszerész.

Raktárak Debreczenben:

Csanak József	Lusztig Károly
Ganovszky Lajos	Parti Ferencz
Gerébi Fülöp	Raics Gyula
Király János	Rickl J. Zelmós
Kovács Mihály	Szabó Zsigmond
Kún József	Tóth Sándor és
Leidenfrost Ármin	Varga Lajos uraknál,

valamint gyógytáramban.

➔ Egy nagy üveg 90 kr., kis üveg 45 kr. ➔

Mindenféle rendszer szerinti,
tehát nem csak eredeti Singer
varrógépek javítása

gyorsan, olcsón és alaposan
eszközöftetik

Neidlinger G.

udvari szállító műhelyében.

**KWILDA-FÉLE
KÖZSÉVÉNY-
FOLYADÉK**

Kérek öté ki-próbált, fájálatomorsilla-
pító ható szar közsévény, osztó és idegbe-
Jok ellen. Egész palackkal 1 fr. o. é. föl-
palackkal 50 krajczár.

Fő Isolat:
kerül. gyógyszerár Kornueburgban.
Kapható minden gyógyszerárban.
Kapható vidégre egyelőre a vétel
Trasók a vidégre kifejezetten
nél határozottan kifejezve!

**KWILDA-FÉLE
KÖZSÉVÉNY-
FOLYADÉK**

Edison által dicsérve!
Nagyon sikerült képek!

Egyszerű!

Tanulságos!

Photoret

Mellényseb-óra forma
fényképezés.

Nagyon czélszerű utasoknak, szállodásoknak,
útkos rendőröknek, minden rangu kereskedőknek
minden kigondolható czélra. Egy nyomás elég egy
felvételre és legrövidebb idő alatt gyönyörű képet
kapunk a fényképezett tudta nélkül.

Ezen Photoret-revolver-készülék hat pillanatnyi
felvételre lapváltozás nélkül regisztráló és idő készü-
léssel, melynek kezelése a lehető legegyszerűbb, 36
felvételre szükséges films-sel együtt csak 5 forint
o. é. komplett, elegáns dobozban.

Photoret-főraktár:

Wien, I., Predigergasse 5.
Parterre.

Számos előmerő okirat bizonyítja az apparátus
használhatóságát és azt, hogy ez nem játékszer.

A Bergmann-féle Liliumtej- szappan

legtisztább, enyhe és részvét-
len, az arczóra gyógyhatású,
a használatba gazdálkodó, a
miért a legajánlatosabb családi
toillett-szappan. Legjobb szer
a szeplő és bőr tisztátalanság
ellen.

Csak valódi a védjeggyel:

Uj agyag-, porcellán- és majolikakályha gyári raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására juttatni, miszerint
Debreczen, Kis-Várad utca 2107. számú házban
saját nevünk alatt

a késmárki részvénytársulat nagylomnitzi agyag, porcellán-
és majolika kályhagyár által készített

Kályhagyári-raktárt

nyitottunk.

A midőn ezt a n. é. közönség b. tudomására juttatjuk, megemlítjük, miszerint ezen
gyártmányokkal képesek vagyunk úgy a külföld, mint a hazai összes gyárt-
mányokkal a versenyt megállani és ezen gyártmányt oly bámulatos olcsó ár-
ban szállítani, hogy ezzel a n. é. közönség megelégedését teljesen kiérdemeljük.

Debreczenben egyedüli szakértő kiszolgálás és jótállás mellett.

Javításokat és tisztításokat mérsékelt árakban eszközölünk.

A n. é. közönség nagybecsű bizalmát és megrendelését kérve,

vagyunk kiváló tisztelettel

Skedl és Novacek

Debreczen, Kis-Várad utca 2107.

Stern József és Testvére

gőzerőre berendezett
kefeáru-gyárának

DEBRECZENBEN

Piacz 1584.
Bika szálloda mellett.
Csanak-ház.

rövid, szövött és norinbergi árak
nagykereskedésének

Detail osztálya (kicsinybeni eladás) gyári áron

Kete-árak

háztartási, ipari és gaz-
dálkodási czélokra.

Ecsetek, meszelők, seprők.

Ruha, haj, fog és körömfekék,
fésűk, szappanok, illatszerek,

bel- és külföldi toilet czikkek
dus raktára.

A festő és mázoló iparosok különös figyelmébe ajánljuk, hogy
ecseteinknél rendkívüli kedvezményeket nyújtunk.

Női, férfi és gyermek

szövött, kötött harisnyák
Alsó ruházatok.

Férfi nyakkendők,

fehértanúsok,

esernyők czérnák, pamutok

norinbergi czikkek

nagy választéka.

KLYTHIA A bőr ápolására.

Az arczsin finomítá-
sára és szépítésére. ZSIRPOR.

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden
dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel

lel vagy az összeg

előleges beküldése

ellen.

Taussig Gotlieb,

udvari toilette szappanok és illatszerek gyors.

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben BAUM MIKSÁNÁL és a legtöbb
illatszer és gyógyfűszer üzletekben és gyógyszertárakban.

KIADÓ

ipartelepnek való hely.

A „Margit“fürdő telepen eddig fent állott gőzkefeyári ipartelep elköltözés miatt megürülvén ezen helyiségek kiválóan alkalmasak bármint nagyobb szabású ipartelep létesítésére. Villanyvilágításra berendezett gyári helyiségek, szilárd és tágas nagyraktárak, tágas nagy udvar, bővizű jó kút, és a tűzbiztonságnak teljesen megfelelő óvintézkedés biztosítja mindazon kívánságokat amit egy létesítendő ipartelep megkíván.

A telep és helyiségei bármikor megtekinthetők. Értekezhetni lehet az ugyanott lakó tulajdonossal

Szikszay Gyulával.

SARG-féle egészségügyi hatáság által megvizsgált,
(Bécsben, 1887. júl. 3. kelt bizonylat)

sok **MILLIÓ** SZOR
kipróbált s jónak talált, fogorvosok által
ajánlott, egyszersmind legolcsóbb
fogtisztító- és ápoló-szer

Mindenhol kapható.

A legjobb természetes termék:

Pfau's Quarnero Brandy

DEBRECZENBEN kapható:

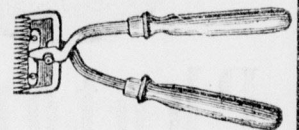
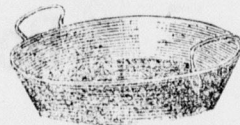
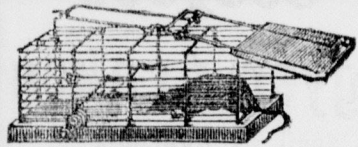
Geréby Fülöp,
Szabó Zsigmond,
Parti Ferencz,

Rickl József Zelmos,
Leidenfrost Ármin,
Félegyházy János,

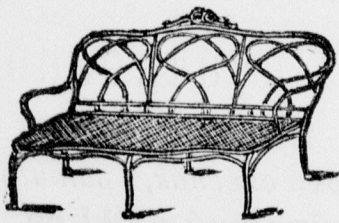
Raics Gyula fűszer és csemege üzleteiben.

Poharanként kiméretik:

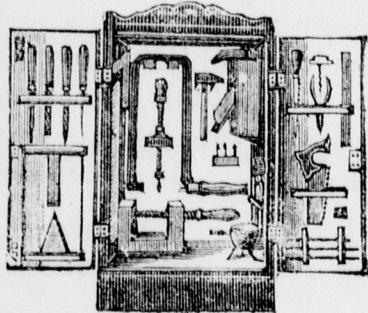
a „HUNGÁRIA“ kávéházban, a „BIKA“ szálloda kávéházában és
éttermeiben, DARNAY BÉLA cukrászdájában, és a „Debreczeni
vasúti állomás“ éttermében.

Tavaszi és nyári idényre

Kerti sátorok, kerti butorok vasból,
kertészeti szerszámok,
fürdőkádak, jég szekrények, palackhűtők,
visszűrők, gyermekkoscsik és gyermek-
kerékpárok.

Együttal ajánlom dusan felszerelt **vasbutorraktá-
ramat**, valamint eredeti

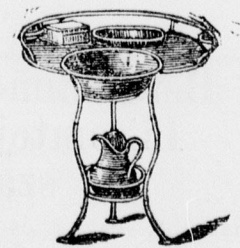
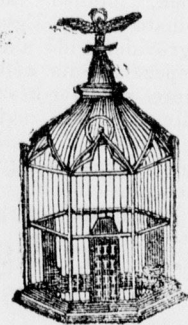
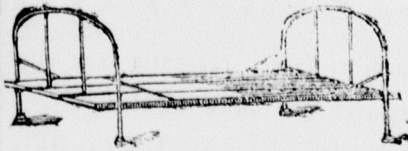
„Budweiszi“ porcellán kályháimat

legolcsóbb kiszolgáltatás mellett.

Legnagyobb választék

acélszerszámokban minden iparághoz,
valamint épület és butorvasalásokban

JUTÁNYOS ÁRAK mellett.

TÓTH GYULA vaskereskedő

Városház sarkán és Hatvan- és Fő-utca sarkán.